

Sayı: 2022/2391-BU

11 Mayıs 2022

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Çankaya/ANKARA

Konu: Antrepo Beyannamelerinde Ortaya Çıkan Miktar Farklılıklarında Yaşanan İhtilaflar Hk.

Bilindiği üzere, gümrüğe sunulan eşyaya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıcı belirlenmesi zorunluluğu nedeniyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu 93 ila 107 maddeleri gereğince antrepoya konulmasında temsilcisi ya da yükümlü tarafından antrepo beyannamesi verilerek beyanda bulunulmakta, söz konusu işlemlerle kanunun ilgili maddeleri dahilinde yürütülmektedir.

Üyelerimizden gelen vaki taleplerden, Gümrük İdarelerinde antrepo beyannamesindeki beyanla ilgili olarak kırmızı hat kriterinde sayım neticesinde aynı eşya kapsamında kap adedi ve kg ağırlık olarak aynı olmakla birlikte sayı olarak 80 adet fazlalıkta Gümrük İdaresi Gümrük Kanununun 236/1-2 maddesini tatbik ederek cezai işlem uygulandığı, işlemi yapan muayene ile görevli memurun cezai işlem olmadığına dair müzekkeresine rağmen ceza tatbiki yapıldığı gibi durumlarla karşılaşıldığı aktarılmaktadır. Meslek Kuruluşumuza aktarılan örnek olayda yer alan üyemizin ve ilgili firmanın isim, unvan ve diğer bilgilerini KVKK hükümleri nedeniyle burada aktaramıyor olmakla birlikte, tarafımıza iletilen belgeler Mevzuat Komitemiz tarafından incelenmiştir. Antrepo Beyannamesi kapsamında 2.729 adet beyan edilen eşya yapılan sayım neticesinde 80 adet fazla çıkmış ve söz konusu fazla çıkan eşyanın toplam değeri 126 USD tutarındadır. Yapılan değerlendirmede olayın gerçekleştiği ilgili Gümrük Müdürlüğü tarafından bu durumun *“gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi”* hükmü çerçevesinde yorumlandığı ve Gümrük Kanunu 236/1 ile 2.Maddelerin uygulandığı bildirilmektedir. Henüz daha yeni antrepo beyannamesi verilmiş ve hangi hatta işlem göreceği belli olmayan bir eşyanın, beyanda 2.729 adet ile var olması ancak içinden 80 adet fazla çıkmasının eşyanın değiştirilmesi amacına yönelik yorumlanmasının HAYATIN OLAĞAN AKIŞINA aykırı olduğu izahıta varestedir. Söz konusu idarede görevli bir Müdür Yardımcısının yorumundan kaynaklanan bu değerlendirme neticesinde uygulanmak istenen ceza kararı için Muayene Memuru tarafından *“CEZAI DURUM YOKTUR”* şeklinde düzenlenen müzekkerenin var olmasına rağmen Müdür Yardımcısının ısrarı ile müzekkerenin değiştirildiği iddiasının da sistem üzerinden incelenmesi ve araştırılması gerekmektedir. Halen uygulamada bulunan 4458 sayılı Gümrük Kanunu 23 yıl önce yazılmış ve yürürlüğe girmiştir. O günlerde Yüce Meclis’e sunulan kanunun madde gerekçelerinin aradan geçen uzun yıllar içinde unutulduğu veya Bakanlık bünyesinde göreve yeni alınan kişilerin madde gerekçelerine iyi nüfuz edemediği durumlar ile karşılaşılmasının muhtemel olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle bu konuda bir hatırlatma yapmak amacıyla sadece bu maddenin gerekçesine bakıldığında aşağıda yer alan ifadeler ile karşılaşılacağı dikkate alınsa bile söz konusu ceza kararının İPTAL edilmesi gerektiği bilgisini paylaşmak istiyoruz. Çünkü *“Bu maddede, antrepolarda veya gümrük idarelerince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlar sonucunda, kayıtlara göre noksan veya fazlalık çıkması durumunda uygulanacak cezalar hükmü*

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

bağlanmıştır.” Hüküm bu kadar açık iken daha antrepo rejim beyanı aşamasında bu cezanın uygulanması hukukun en temel ilkelerinden olan **cezanın kanuniliği** ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Gümrük antrepolarında bulunan eşya gümrük işlemleri tamamlanarak, serbest dolaşıma girinceye kadar gümrük idarelerinin denetimi altında bulunmaktadır. Bu süre içinde eşyanın antrepodan gümrüğün bilgisi dışında çıkarılması veya eşyanın herhangi bir nedenle kaybolması halinde, antrepo işleticileri, ithalat vergileri yönünden gümrük idaresine karşı sorumludurlar. Bu husus aynı kanunun 106 ıncı maddesinde açıkça belirtilmektedir. Aynı kanunun 105 inci maddesinde ise antrepolarda yapılacak sayımlar ile sayım sonuçlarına ilişkin hükümler yer almaktadır. Maddede, her yıl genel ve özel antrepolardaki eşyanın gümrük personeli tarafından, gümrükteki kayıtlar ile işletici tarafından verilen liste göz önünde bulundurularak sayılacağı; genel antrepolardaki eşyanın fazla olması halinde, bunların örnekleme yöntemi ile sayılabileceği; sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın vergilerinin duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır. Gümrük Kanunu 236 ıncı madde de anlatılmakta olan ceza sadece bununla ilgili ve sınırlıdır.

4458 sayılı Gümrük Kanununda sayılan 8 adet rejim beyanı içinde Gümrük Antrepo Rejimi de mevcuttur. Ancak, söz konusu rejim beyanını diğerlerinden ayıran en önemli özelliği gümrük antrepo rejimine ilişkin hükümlerin yer aldığı 93 üncü maddeye ait anlatılan GEREKÇELER içinde yer almaktadır. Bu açıklamalara göre ***“Ekonomik etkili gümrük rejimlerinden en yaygın ve etkili olanı gümrük antrepo rejimi sayesinde, uluslararası piyasalardan uygun koşullarda satın alınan eşyanın gümrük vergileri ödenmeden uzun süre gümrük gözetimi altında tutulması ve ihtiyaç duyulduğunda serbest dolaşıma sokulması”*** amaçlanmaktadır. Bu durumda, eşyanın antrepo rejim beyanı sırasında asıl amaç eşyayı Gümrük Gözetimi altına almak ve bunu uzun süreliğine yapmaktır. Aynı eşya bir geçici depolama alanına alınmış olsaydı böyle bir cezadan söz edilemeyeceği açıktır. İlgili Gümrük Müşaviri KÜŞAT hakkını kullanmak suretiyle bu fazla 80 adet ürünü beyan edecekti. Antrepo Rejimi altına alınan eşya için de bundan farklı bir uygulamanın düşünülemeyeceği açıktır. Geçmiş yıllarda antrepo rejimi altına alınan eşyalara KÜŞAT yapılamayacağına yönelik yorumlar ile de karşılaşıldığı olmuştur. Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, gümrüğe sunulan eşyanın incelenmesi ve eşyadan numune alınmasına yalnızca geçici depolanan eşya statüsünde izin verildiği; gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım şekillerinden biri olan gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşya için söz konusu işlemlere gümrük idarelerince izin verilmediği anlaşıldığında bu konuya açıklık getirilerek, 15/12/2011 tarihli ve 2011/47 sayılı Genelge yayımlanmak suretiyle yanlış yorumlamaların önüne geçilmiştir.

Bu itibarla, yukarıda açıkladığımız olayla ilgili olarak Gümrük idaresi ile mükellefi karşı karşıya getiren mağduriyet yaratan söz konusu hususun çözümü için antrepo beyannamesinde beyanla denetlemede ortaya çıkan eksiklik ve fazlalıkla ilgili konuya da açıklık getirilmesini ve sadece 241 usulsüzlük cezası ile yapılabilecek bir düzeltmenin çeşitli zorlama yorumlamalar yoluyla yasal dayanaktan yoksun uygulamalara dönüşmesinin önlenmesi hususunu takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.